

AP1 HÅRDE ÅR HAR GJORT MÆLKEPRODUCENTERNE TOPEFFEKTIVE

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

De danske mælkeproducenter er blevet mere effektive i løbet af de økonomisk hårde år. Men der er plads til forbedringer. Sundhed, mælke kvalitet, malkesystem og race er afgørende.

Af Anna Plum, cand.oecon.agro og Christine Windfeld, cand.oecon.agro, Københavns Universitet

Et studie fra Københavns Universitet viser, at de danske mælkeproducenter generelt er meget effektive, og at den tekniske effektivitet har været stigende i perioden fra 2011 til 2015. Teknisk effektivitet er et udtryk for, hvor god man er til at omsætte omkostninger til indtægter. Ved en effektivitet på 100 % er alle omkostninger omsat optimalt. I 2015 havde 94 % af i alt 1.810 analyserede bedrifter en teknisk effektivitet på over 90 %. Det kan meget vel være en følge af, at de lave mælkepriser har presset producenterne til at løbe hurtigere i de daglige rutiner.

Konklusionen på analysen er dog, at der stadig er plads til at øge effektiviteten. For eksempel ved at vælge de mest produktive produktionsfaktorer, som valg af race eller malkesystem, men også ved at sørge for at levere den bedst mulige mælkekvalitet og ved at holde mængden af sygdom i besætningen nede.

Analysen viser, at jerseykøer er mere produktive end de store racer. Blandt andet fordi racen kræver et lavere niveau af input herunder foder.

GOD MÆLKEKVALITET FREMMER

EFFEKTIVITETEN

Generelt leverer de fleste danske bedrifter meget høj mælke kvalitet (målt på celletal, kimtal og sporer). Og analysen viser, at det høje kvalitetsniveau er positivt for effektiviteten. Det samme kan siges om mængden af sygdom (yverlidelser og reproduktionssygdomme), hvor flere tilfælde af sygdomme i besætningen vil føre til lavere effektivitet. Disse effekter er som forventede, men samtidig viser analysen også, at der er meget små gevinster for de danske mælkeproducenter, ved at forbedre både mælkekvaliteten og niveauet af sygdom i besætningen. Dette kan hænge sammen med, at man på mange af de danske bedrifter allerede formår at inkludere gode rutiner i det daglige arbejde, der fører til få sygdomme og god mælke kvalitet.

AMS ER MINDRE PRODUKTIVT

Produktionsfaktorer som valg af malkesystem og race var også inkluderet i analysen. Her viser resultatet, at det er mindre produktivt at have AMS end andre malkesystemer, dvs. at AMS er forbundet med større omkostninger. Dette kan hænge sammen med, at AMS er investeringstungt og kræver godt management for at holde de daglige omkostninger til vedligehold nede.

MEST PRODUKTIVE RACE ER JERSEY

Endelig viser analysen, at jersey er langt mere produktiv end de store racer. Det hænger umiddelbart sammen med, at jersey kræver et lavere niveau af inputs – fx foder. Det indikerer, at det lavere inputniveau sammen med jerseykøernes højere fedt- og protein-procent kan kompensere for det mindre udbytte i ydelse fra jerseykøer.